

R O Z H O D N U T I E

Číslo: 0027/2019/E-EU
Číslo spisu: 2472-2019-BA

Bratislava 20.12.2019

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, sekcia ekonomiky a vecnej regulácie ako orgán príslušný na konanie podľa článku 16 ods. 9 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 z 5. júna 2019 o vnútornom trhu s elektrinou v spojení s § 4 ods. 1, § 9 ods. 1 písm. b) druhého bodu, § 9 ods. 1 písm. c) prvého bodu a § 15 ods. 4 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov a § 47 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov vo veci udelenia výnimky z článku 16 ods. 8 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 z 5. júna 2019 o vnútornom trhu s elektrinou,

rozhodol

podľa článku 16 ods. 9 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 z 5. júna 2019 o vnútornom trhu s elektrinou tak, že pre regulovaný subjekt **Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s.**, Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava, IČO: 35 829 141 **u d e ľ u j e** na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 výnimku z článku 16 ods. 8 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 z 5. júna 2019 o vnútornom trhu s elektrinou.

Odôvodnenie

Spoločnosť Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s., Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava, IČO: 35 829 141 (ďalej len „účastník konania“) v zmysle článku 16 ods. 9 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 z 5. júna 2019 o vnútornom trhu s elektrinou ako prevádzkovateľ prenosovej sústavy na území Slovenskej republiky doručila Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „úrad“) dňa 10. 10. 2019 žiadosť o výnimku z článku 16 ods. 8 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 z 5. júna 2019 o vnútornom trhu s elektrinou (ďalej len „nariadenie č. 2019/943“) a ktorá bola zaevidovaná pod číslom 36805/2019/BA.

Podľa článku 16 ods. 8 nariadenia č. 2019/943, prevádzkovatelia prenosových sústav (ďalej len „PPS“) nesmú obmedziť objem kapacity spojovacích vedení, ktorý má byť prístupný účastníkom trhu, ako spôsob riešenia preťaženia vo svojej ponukovej oblasti alebo ako prostriedok riadenia tokov, ktoré vyplývajú z transakcií v rámci ponukových oblastí. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie výnimiek podľa odsekov 3 a 9 tohto článku

a uplatňovanie článku 15 ods. 2 nariadenie č. 2019/943, sa považujú ustanovenia tohto odseku za splnené, pokiaľ sa dosiahnu tieto minimálne úrovne dostupnej kapacity pre medzioblastný obchod:

a) v prípade hraníc, v súvislosti s ktorými sa využíva prístup založený na koordinovanej čistej prenosovej kapacite, predstavuje minimálnu kapacitu 70 % prenosovej kapacity pri dodržaní limitov prevádzkovej bezpečnosti a zohľadnení nepredvídaných udalostí, ako je stanovené v súlade s usmerneniami pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia prijatého na základe článku 18 ods. 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) (ES) č. 714/2009 o podmienkach prístupu do sústavy pre cezhraničné výmeny elektriny, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1228/2003 (ďalej len "nariadenia (ES) č. 714/2009);

b) v prípade hraníc, v súvislosti s ktorými sa využíva prístup na základe toku, predstavuje minimálnu prahovú hodnotu rozpätie stanovené výpočtom kapacity dostupnej pre toky vyvolané medzioblastnou výmenou. Rozpätie sa stanoví ako 70 % kapacity pri dodržaní limitov prevádzkovej bezpečnosti vnútorných a medzioblastných kritických prvkov siete a zohľadnení nepredvídaných udalostí stanoveným v súlade s usmerneniami pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia prijatého na základe článku 18 ods. 5 nariadenia (ES) č. 714/2009.

Na bezpečnostné rezervy, kruhové toky a vnútorné toky na každom kritickom prvku siete sa môže použiť 30 %.

Na základe vyššie uvedeného účastník konania v predmetnej žiadosti uvádza, že dodržiavanie minimálnej prahovej hodnoty pre medzioblastný obchod (ďalej len „MACZT“) je povinné pre tie hranice, na ktorých sa používajú spôsoby výpočtov založených na základe koordinovanej čistej prenosovej kapacity (cNTC) a na základe toku (Flow based). V súčasnosti však účastník konania využíva spôsob výpočtu kapacít založený na čistej prenosovej kapacite (NTC), ktorý nepredstavuje ani jeden z vyššie uvedených spôsobov výpočtu. PPS v súčasnosti v Core regióne pracujú na implementácii Core Day-ahead capacity calculation mechanism, ktorý ako cieľový model počíta so zavedením spôsobu výpočtu na základe toku a to na všetkých medzioblastných hraniciach.

Podľa článku 16 ods. 9 nariadenia č. 2019/943 na žiadosť PPS v regióne výpočtu kapacity môžu príslušné regulačné orgány tam, kde je to potrebné na zachovanie prevádzkovej bezpečnosti, udeliť výnimku z článku 16 odseku 8 z predvídateľných dôvodov. Takéto výnimky, ktoré sa nesmú vzťahovať na obmedzenie už pridelenej kapacity, sa udelia na obdobie najviac jedného roka alebo pod podmienkou, že rozsah výnimky sa po prvom roku výrazne zníži, najviac na obdobie dvoch rokov. Rozsah takýchto výnimiek je obmedzený výlučne na to, čo je nevyhnutné na udržanie operačnej bezpečnosti, a musia zamedziť diskriminácii medzi internými výmenami a medzioblastnými výmenami.

V súlade s článkom 6 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/942 z 5. júna 2019, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky, vydala Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ďalej len „ACER“) odporúčanie č. 01/2019 z 8. augusta 2019 o implementácii minimálnej dostupnej kapacity pre medzioblastný obchod v zmysle článku 16 ods. 8 nariadenia č. 2019/943 (ďalej len „Odporúčanie ACER“).

ACER v tomto odporúčaní uviedol, že v rámci nekoordinovaných výpočtov kapacity (MNCC) sa očakáva, že ich hodnoty sa v budúcnosti po implementácii metodík spoločného sieťového

modelu (CGM) a capacity calculation mechanism (CCM) znížia. Dovtedy, kým budú PPS schopní implementovať tieto cieľové riešenia, by mali regulačné orgány a ACER brať do úvahy fakt, že vysoká miera neistoty súvisiaca s odhadom výmen mimo koordinovaného územia môže viesť k zvýšenej spoľahlivostnej rezerve v súvislosti s medzioblastnou výmenou a môže obmedziť schopnosť PPS dosiahnuť požadované hodnoty MACZT.

Účastník konania vo svojej žiadosti uviedol nasledovné:

- Do tej doby, kým nebudú implementované cieľové riešenia v zmysle právnych aktov Európskej únie, je potrebné, aby národné regulačné orgány brali do úvahy fakt, že vysoká miera neistoty súvisiaca s odhadom výmen mimo koordinovaného územia môže viesť k zvýšenej spoľahlivostnej rezerve v súvislosti s medzioblastnou výmenou a môže obmedziť schopnosť PPS dosiahnuť požadované hodnoty MACZT. Tieto neistoty **môžu ohroziť prevádzkovú bezpečnosť sústavy**. Podľa odseku 27 recitálu nariadenia č. 2019/943 nekoordinované obmedzovanie kapacít spojovacích vedení čoraz viac obmedzuje výmenu elektriny medzi členskými štátmi a stalo sa vážnou prekážkou rozvoja fungujúceho vnútorného trhu s elektrinou. Dostupná by preto mala byť maximálna úroveň kapacity spojovacích vedení a kritických prvkov siete (CNEC), ktorá je v súlade s bezpečnostnými normami spoľahlivej prevádzky sústavy vrátane dodržania bezpečnostnej normy pre nepredvídateľné udalosti (N-1). Ďalej odsek 27 recitálu nariadenia č. 2019/943 uvádza: „Okrem toho sa v prípade predvídateľných problémov, pokiaľ ide o zaručenie bezpečnosti sústavy, mali by byť možné výnimky počas obmedzenej prechodnej fázy“.
- Na základe špecifik slovenskej ponukovej oblasti a slovenskej prenosovej sústavy (vzhľadom na jej veľkosť, lokalitu na okraji Core regiónu a absenciu štrukturálnych preťažení) spolu s poznatkami z preskúmania ponukových oblastí (Bidding Zone Review) a indikatívnymi výsledkami interných výpočtov založených na Odporúčaní ACER účastník konania považuje udelenie výnimky z článku 16 ods. 8 nariadenia č. 2019/943 za **najvhodnejšiu z alternatív na zabezpečenie prevádzkovej bezpečnosti prenosovej sústavy**.

Úrad po obdržaní predmetnej žiadosti od účastníka konania žiadosť preskúmal a dospel k záveru, že nebola v súlade s ustanovením článku 16 ods. 9 nariadenia č. 2019/943 a neobsahovala dostatočné odôvodnenie. Na základe uvedeného úrad žiadal, aby účastník konania doplnil podanie a vysporiadal sa s pripomienkami úradu a to:

- presne špecifikovať, aký by malo dopad neudelenie výnimky z článku 16 ods. 8 nariadenia č. 2019/943 na zabezpečenie prevádzkovej bezpečnosti prenosovej sústavy,
- špecifikovať ako sa po prípadnom udelení výnimky zamedzí diskriminácii medzi internými výmenami a medzioblastnými výmenami ako aj ostatné podmienky vyplývajúce z príslušných ustanovení nariadenia č. 2019/943,
- poskytnúť analýzu výpočtu kapacít na konkrétnych linkách, ktoré prechádzajú do susedných krajín,
- poskytnúť analýzy tokov, ktoré prechádzajú z krajín, ktoré nie sú členské krajiny Európskej únie,
- poskytnúť analýzy vplyvu prípadnej metodiky redispatching a countertrading v zmysle nariadenia Komisie (EÚ) 2015/1222 z 24. júla 2015, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia,
- špecifikovať regionálny dopad pre udelenie výnimky,

- poskytnúť tzv. road map pre dosiahnutie cieľu vyplývajúceho z článku 16 ods. 8 nariadenia č. 2019/943 po uplynutí platnosti výnimky.

Dňa 30. 10. 2019 účastník konania doručil prostredníctvom elektronickej pošty zaevidovanej pod číslom 42906/2019/BA „Stanovisko SEPS k výzve na odstránenia nedostatkov podania – žiadosť o výnimku MinRAM 70%“. V tomto doplnení účastník konania doplnil všetky vyššie spomenuté pripomienky a úrad má za to, že boli odstránené nedostatky podania.

Dňa 09. 12. 2019 účastník konania prostredníctvom elektronickej pošty doplnil žiadosť o udelenie výnimky, kde požiadal úrad o udelenie výnimky na obdobie jedného roka, a to od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020.

Článok 16 ods. 9 nariadenia č. 2019/943 stanovuje, že pred udelením výnimky sa príslušný regulačný orgán poradí s regulačnými orgánmi ostatných členských štátov, ktoré tvoria časť dotknutého regiónu výpočtu kapacity.

V súlade s vyššie uvedeným ustanovením úrad v rámci tohto konania spolupracoval so všetkými príslušnými regulačnými orgánmi Core regiónu. V rámci spolupráce naprieč regulačnými orgánmi Core regiónu bol vydaný spoločný dokument všetkých regulačných orgánov pre posudzovanie kritérií súladu s článkami 15 ods. 2 a 16 ods. 8 nariadenia č. 2019/943 a žiadostí o výnimku podľa článku 16 ods. 9 nariadenia č. 2019/943 (Position paper by all regulatory authorities about criteria to assess the compliance with articles 15(2) a 16(8) of the Regulation (EU) 2019/943 and derogation requests pursuant to article 16(9) of the Regulation (EU) 2019/943). V tomto dokumente sa stanovuje, že v prípade, ak je spôsob výpočtu na báze toku (Flow based), tak výnimka sa môže vzťahovať na jeden alebo viac kritických prvkov v sústave (CNEC). Ak príslušný prevádzkovateľ presne nestanoví, na ktorý CNEC sa výnimka má vzťahovať, má sa za to, že sa žiadosť o výnimku vzťahuje na hranicu ako celok.

Žiadosť o výnimku obsahuje aspoň:

- a) zoznam všetkých CNEC, na ktoré sa žiada výnimka alebo hraníc;
- b) dôvody, pre ktoré sa žiada výnimka (zodpovedajúca dôvodom prevádzkovej bezpečnosti podľa článku 16 ods. 9 nariadenia č. 2019/943);
- c) opis vplyvu výnimky na príslušný región výpočtu kapacity;
- d) opis prípadného vplyvu na ostatné regióny výpočtu kapacity;
- e) trvanie výnimky.

Úrad konštatuje, že žiadosť účastníka konania obsahovala vyššie uvedené obsahové náležitosti. Ako už bolo vyššie uvedené, úrad v rámci tohto konania spolupracoval s ostatnými príslušnými regulačnými orgánmi Core regiónu a konštatuje, že žiaden z týchto príslušných regulačných orgánov do stanoveného termínu nepodal proti žiadosti účastníka konania žiadnu námietku. Pričom táto skutočnosť bola potvrdená prostredníctvom elektronickej komunikácie medzi príslušnými regulačnými orgánmi a ktorá je zaevidovaná pod číslom 43148/2019/BA. Na základe tejto skutočnosti sa má za to, že všetky príslušné regulačné orgány s udelením výnimky pre účastníka konania súhlasia. Úrad má za to, že boli v rámci tohto konania splnené všetky podmienky vyplývajúce jednak z príslušných právnych aktov Európskej únie a jednak aj z príslušných právnych predpisov právneho poriadku Slovenskej republiky. Predmetná výnimka sa týka všetkých hraníc ponukovej oblasti, ktoré účastník konania prevádzkuje.

Na toto konanie sa podľa § 41 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov nevzťahuje ustanovenie § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), keďže úrad vychádzal pri vydaní rozhodnutia iba z podkladov predložených účastníkom konania, ktorému sa zároveň vyhovel v plnom rozsahu.

Úrad vykonal procesné úkony vyplývajúce právnych aktov Európskej únie a zo správneho poriadku posúdil a vyhodnotil podklady nachádzajúce sa v spise č. 2472-2019-BA a v priebehu správneho konania s účastníkom konania priebežne prerokovával všetky pripomienky a návrhy a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie. Odvolanie treba podať na Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, sekciu ekonomiky a vecnej regulácie, P. O. BOX 12, Bajkalská 27, 820 07 Bratislava 27, a to v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

JUDr. Renáta Pisárová
generálna riaditeľka

Rozhodnutie sa doručí:

Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s., Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava 26